Maa- ja metsätalousministeriö, luonnonvaraosasto

erityisasiantuntija Roni Selén

HE 29/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020 - kalatalous

Muistio valtiovarainvaliokunnan maatalousjaoston kuulemiseen 8.11.2019

2020 TAE:ssa kalatalouden määrärahat ovat osa Luonnonvaratalous-lukua (luku 30.40)

30.40.20. Kalakannan hoitovelvoitteet

- Momentille esitetään 3 200 000 euron määrärahaa.
- Vuoden 2019 talousarvioon verrattuna määräraha kasvaa 100 000 euroa kalatalousmaksujen arvioitua nousua vastaavasti. Kertyväksi arvioidut vesioikeudelliset kalatalousmaksut huomioidaan tulomomentilla 12.30.40
- Maksut käytetään lupapäätösten mukaisesti hankkeiden aiheuttamien haittojen edellyttämiin kalakantojen hoitotoimenpiteisiin.

30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen

Kalataloudelliset kunnostus-, kehittämis- ja kokeiluhankkeet

- Momentille esitetystä 11 136 000 euron määrärahasta kalataloudellisiin kunnostustoimenpiteisiin on tarkoitus käyttää 6 757 000 euroa.
- Vuoden 2019 talousarvioon verrattuna kalataloudellisiin kunnostustoimenpiteisiin tarkoitettu määräraha kasvaa 6 000 000 eurolla (hallitusohjelmalisäys: Kansallinen ohjelma vaelluskalakantojen elvyttämiseksi).
- Hallitusohjelmalisäyksellä jatketaan kansallisen kalatiestrategian toimeenpanoa palauttamalla vaelluskalakantojen luontainen elinkierto rakennettuihin vesistöihin. Ohjelmalla edistetään kalan kulkua mahdollistavien ratkaisujen toteuttamista rakennetuissa joissa, vaellusesteiden purkamista sekä lisääntymisalueiden kunnostuksia.

30.40.51. Kalatalouden edistäminen

- Momentille esitetään 9 161 000 euron määrärahaa.

- Vuoden 2019 talousarvioon verrattuna määräraha pienenee 1 375 000 euroa. Määrärahan muutos perustuu kalastonhoitomaksukertymän pienenemiseen (- 0,825 milj. euroa), kalastuslain tietoon perustuvan suunnittelu- ja ohjausjärjestelmän kertaluonteisen rahoituksen poistumiseen (- 0,9 milj. euroa), eduskunnan kertaluonteisten lisäysten poistoon (- 250 000 euroa) sekä hallitusohjelmalisäyksiin (+0,6 milj. euroa).
- Momentin määrärahatarve perustuu kalastuslain 86 §:ään, jonka mukaan talousarvioon lähtökohdaksi otetaan myytyjen kalastonhoitomaksujen kappalemäärät.
- Määräraha koostuu vuonna 2019 kertyneistä maksuista vesialueen omistajille palautettavasta osuudesta (3 050 000 euroa), kalastonhoitomaksujen kannosta valtiolle aiheutuvista menoista (650 000 euroa) ja muusta kalastuslain 82 §:n mukaisesta toiminnan rahoituksesta (4 861 000 euroa) sekä hallitusohjelmalisäyksistä (600 000 euroa).
- Määrärahaa käytetään kalastuslain (379/2015) 82 §:n määräämällä tavalla seuraavasti:
    - kalavesien kestävän käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksenvalvonnasta aiheutuviin kustannuksiin;
    - kalatalousalueiden toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin;
    - kalatalousalan neuvontapalvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin;
    - kalavesien yleiskalastusoikeuksien hyödyntämiseen sekä kalastusopastoimintaan perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin vesialueen omistajille; sekä
    - valtiolle ja Metsähallitukselle kalastonhoitomaksun kannosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

    - Maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää maksuvaroja 94 §:n 1 momentin 2—8 kohdassa tarkoitetuista rekistereistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

- HO-lisäysten käyttö:
    - kalastuslain toimeenpano ja tutkimustoiminta 500 000 euroa; sekä
    - kalastusmatkailuohjelma 100 000 euroa.